



Rast cien bytov sa nezastavil, vysoký predaj zaznamenali najmä prémiové projekty

Ku koncu tretieho kvartálu sledujeme na Slovensku podobnú situáciu ohľadom koronavírusu ako na konci toho prvého kvartálu, keď sa zaviedli prísne opatrenia. Aj napriek podobnosti ekonomická situácia už nie je rovnaká ako predtým. Nielen u nás ale aj vo svete. Zmeny pocítili aj developeri aj keď na cenách nehnuteľností sa nejaký dopad krízy zatiaľ neprejavil, a vôbec ani nemusí.

Na bratislavskom realitnom trhu ponúkalo nové byty 96 projektov, pričom celková ponuka novostavieb vzrástla na 2679 bytov. O tento rast sa postaralo 16 projektov, ktoré rozšírili ponuku o viac ako 600 bytov. Všetky sú opäť v štádiu plánu alebo začínajúcej výstavby, celkovo evidujeme len 10 % dokončených bytov v rámci celej ponuky voľných novostavieb.

Priemerná cena voľných bytov na meter štvorcový dosiahla ku koncu septembra 3540 eur s DPH, čo je 14,38 % medziročný nárast ceny.

Túto cenu však dosahovali byty aj v predchádzajúcom kvartáli a môžu za to projekty ako Vydrica či Zwirn, ktoré do ponuky pridali byty s cenovkou začínajúcou na 5 tisícoch na meter štvorcový a viac. V tomto kvartáli s rovnako vysokou a vyššou cenou pribudli ďalšie projekty v Starom meste ako Eurovea Tower a Riverside. Cenu nahor ťahá aj fakt, že sa najlacnejšie byty z minulého roka už v ponuke nenachádzajú. Zároveň treba povedať, že prichádzajú do ponuky aj projekty v okrajovejších častiach Bratislavy,

kde sa cena pohybuje na úrovni pod 2800 eur/m².

Priemerná absolútna cena ostala takmer nezmenená oproti druhému štvrtroku a dosiahla necelých 231 tisíc eur. Až 60 % ponuky predstavujú byty do 200 tis. eur a teda malá časť prémiových bytov ťahajú celkovú cenu smerom nahor. Vysoký nárast ceny na meter štvorcový a rovnakú úroveň absolútnej ceny nám vysvetľuje pokles priemernej výmery bytov. Tá dosiahla takmer 66,5 m² a teda pribúdali skôr menšie byty.

V tomto čísle:

Trump ukončil rokovania ohľadom stimulačného balíka

ECB by chcela zaviesť digitálnu menu

Ženeva predstavila svoju minimálnu mzdu

Maloobchod v EÚ vzrástol o 3,5 %

Ceny bývania v EÚ vzrástli o 5,2 %, na Slovensku o 9,7 %

Žiadateľov o odklad splátok je počas druhej vlny menej

Tabuľka 1: Špecifiká voľných bytov na trhu s novostavbami v Bratislave rozdelené podľa okresov (3.Q.2020)

Obvod	Počet	Priemerná výmera	Priemerná cena na m ² s DPH	Priemerná absolútna cena s DPH
BA I	295	74,91	5 720 €	388 588 €
BA II	976	60,36	3 404 €	201 855 €
BA III	527	60,91	3 138 €	189 355 €
BA IV	508	77,85	3 288 €	259 104 €
BA V	373	68,33	3 194 €	211 541 €
Spolu	2679	66,47	3 540 €	230 862 €

Tabuľka 2: Špecifiká predaných novostavieb v Bratislave rozdelené podľa okresov (3.Q.2020)

Obvod	Počet	Priemerná výmera	Priemerná cena na m ² s DPH	Priemerná absolútna cena s DPH
BA I	445	74,57	4 924 €	367 300 €
BA II	184	57,83	2 887 €	166 981 €
BA III	142	64,24	3 318 €	210 452 €
BA IV	126	66,89	2 889 €	194 279 €
BA V	81	70,43	3 184 €	234 553 €
Spolu	978	68,73	4 067 €	289 029 €

Predaj v niektorých projektoch prebieha oveľa skôr ho developer oficiálne zverejní na stránke, zároveň môže ísť o akýsi predpredaj aby boli splnené podmienky na čerpanie úveru na výstavbu. Významným projektom bol prvý slovenský mrakodrap Eurovea Tower, ktorý až v tomto treťom kvartáli zverejnil ponuku bytov pričom predaj prebiehal už dlhšie predtým. Z niečo vyše 400 bytov eviduje projekt aktuálne už viac ako 80 % bytov predaných. Cena sa pohybuje pritom od 5 tisíc eur za meter štvorcový a viac. Práve tento fakt ovplyvnil najviac ukazovatele pri predaných bytoch za tento kvartál, aj keď predaj prebiehal dlhšie.

Celkovo za tretí štvrtrok evidujeme predaj 978 bytov (z toho Eurovea Tower a Riverside 391 bytov) v 70 projektoch. Drvivá väčšina projektov predala menej ako 10 bytov, pričom 10 projektov sa postaralo o 75 % predaja. Bez nahromadeného predaja Eurovey môžeme hovoriť o predaji 587 bytov za tento kvartál. Priemerná cena predaných bytov bola veľmi výrazne zasiah-

nutá práve vysokým predajom v prémiovom projekte na nábreží Dunaja. Bez prémiového projektu ako Eurovea Tower s takmer 400 predanými bytmi dosiahla priemerná cena predaných bytov 3242 eur na meter štvorcový s DPH. S prémiovým projektom sa cena vyšplhá až na 4067 eur s DPH.

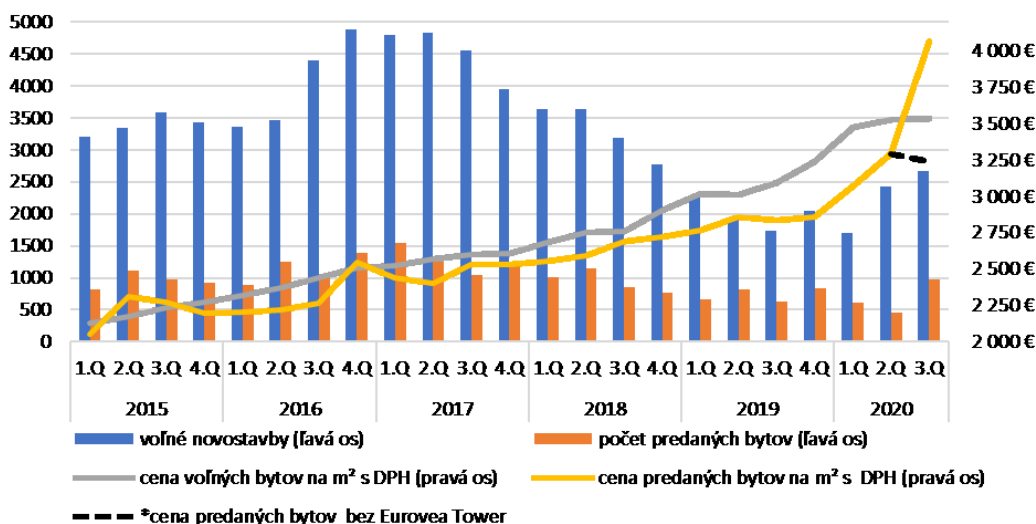
50% predaja tvorili dvojizbové byty, ktoré sú dlhodobo najžiadanejšie v rámci dopytu po nehnuteľnosti. Štvrtina predaja tvorila väčším 3-izbovým bytom a 12 % tvoril predaj 4-izbových bytov. Tu sledujeme zaujímavý trend, kedy 4-izbové byty dosahujú vyšší podiel na predaji ako najmenšie a najlacnejšie 1-izbové byty. V rokoch 2012 až 2014 sa podieľali 1-izbové byty na predaji takmer štvrtinou a ich podiel postupne klesal, v súčasnosti už iba na 7 % podiel.

Politika centrálnych bánk vo svete aj vzhľadom na prebiehajúcu krízu spojenú so šírením vírusu je aj ponechaním základných sadzieb na nízkych úrovniach. To sa premieta aj na vyššej dostupnosti financova-

nia kúpy nehnuteľnosti pri rastúcej cene. Aktuálne je možnosť dostať financovanie už od 0,40 %. Rovnako sledujeme aj protichodné pôsobenie javov na trhu s nehnuteľnosťami vplyvom šírenia nového vírusu – spoločnosti prechádzajú na tzv. prácu z domu a tak zrejme bude rásť dopyt po väčších bytoch (jedna izba ako domáca kancelária) ale zároveň niektorí pracujúci nemusia riešiť vlastné bývanie v Bratislave, keď môžu pracovať z domu (a bývajú mimo Bratislavy).

Rast ceny (okrem prémiových projektov) bude zrejme v menšom pokračovať aj naďalej a to najmä v dôsledku stále malej ponuky vzhľadom na dopyt po bývaní. Zásoba bytov sa pohybuje stále na menej ako 6 štvrtrokov pričom prichádzanie nových projektov je obmedzené zdĺhavým povoľovacím procesom. Súčasná situácia možno ovplyvnila kúpu nového auta či dovolenky, ale investícia do nehnuteľnosti (či už ako riešenie vlastného bývania alebo na zhodnotenie) sa stále javí ako atraktívna. (jp)

Graf 1: Vývoj na trhu novostavieb v Bratislave



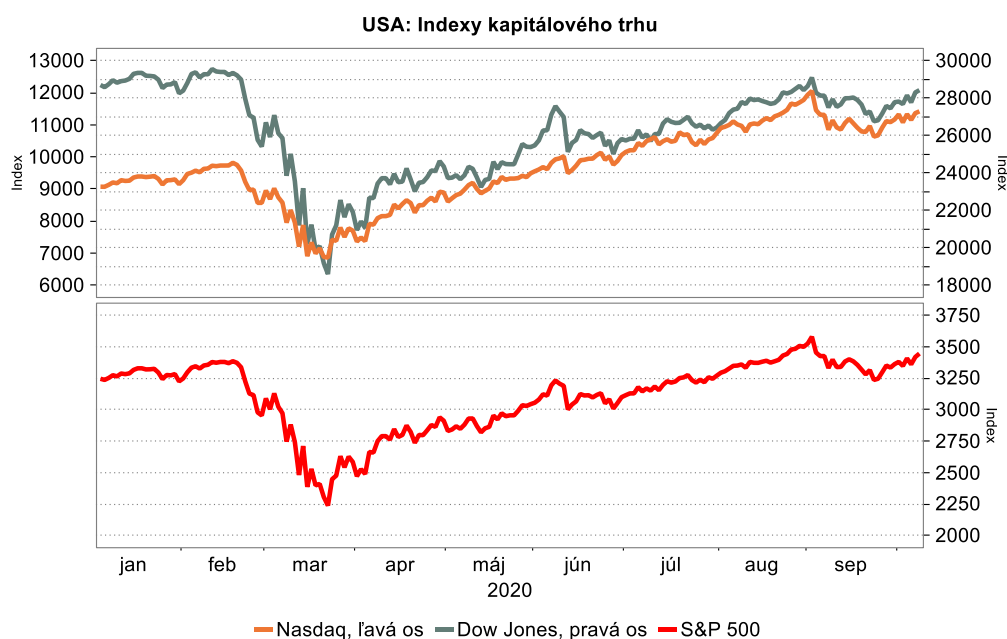
Donald Trump ukončil vyjednávania s demokratmi

V utorok 6.10.2020 americký prezident Donald Trump uverejnil TWEET o ukončení prebiehajúcich rokovaní s demokratickou stranou ohľadom vytvorenia nového stimulačného balíka na podporu hospodárstva. Jednalo sa o rovnaký balík ako americká administratíva pripravila v máji 2020 no s nižšou celkovou hodnotou. Tento prvý balík bol v celkovej hodnote 3,4 bil USD, ktorý sa rozdelil priamo na účty amerických občanov. Pri otázke výšky objemu tohto druhého balíka sa však objavili spory medzi republikánmi

a demokratmi. Kým demokrati na čele s predsedníčkou snemovne reprezentantov Kongresu Nancy Pelosi navrhli výšku balíka v objeme 2,4 bil USD tak Trumpova administratíva chcela balík v objeme len 1,6 bil USD. Objem tohto balíka sa mal prerozdeliť v závislosti od výšky príjmov priamo na účty amerických občanov (1200 USD pre občana s príjmom

do 75 000 USD, s každým navýšením tohto príjmu o 100 USD sa zníži podpora o 5 USD). Americký prezident sa sťažoval, že demokrati chcú využiť tento balík na politickú kampan pred voľbami, a tak sa rozhodol schváliť tento stimul až po novembrových voľbách a prerušil rokovania s demokratmi. Na tento jeho tweet trhy zareagovali prepadom, kde index S&P 500 sa prepadol o 1,4%, Dow Jones o 1,3% a Nasdaq o 1,6%. Na toto hašterenie medzi dvoma najväčšími politickými stra-

nami USA doplatia hlavne americký občania, ktorí v súčasnosti čelia vysokej nezamestnanosti a hospodárskemu prepadu. Takýmto rozhodnutím prezidenta o ukončení rokovaní len oddiali občanov o možnú zvýšenú spotrebu (vplyvom vládneho navýšenia rozpočtov domácností) čo by zvýšilo dopyt po spotrebných statkoch a teda by to aj znova nakoplo hospodárstvo a zamestnanosť. (mm)



MACROBOND

ECB mieri ku zavedeniu digitálnej meny

Od veľkého boomu s digitálnou menou bitcoin, sa centrálné banky sveta začali venovať princípom, na akom tieto tzv. "kryptomeny" fungujú. Tieto nové meny využívajú systém blockchain, ktorý zabezpečuje vysokú bezpečnosť pred kybernetickými útokmi (cez "chains"). Prvou krajinou, ktorá predstavila svoju oficiálnu národnú digitálnu menu bola Čína a jej digitálny Juan. Americká centrálna banka FED v spolupráci s univerzitou MIT sú

v súčasnosti len v štádiu vývoja a rozhodovania o vytvorení ich vlastnej digitálnej meny. ECB predstavila správu o vytvorení digitálneho Eura, ktorá zahŕňa plánované rokovania na túto tému medzi odborníkmi a tiež požiadala o vytvorenie trade marku na digitálne Euro a to so značkou DE. Prezidentka ECB predpokladá, že takáto mena by slúžila ako doplnok ku súčasnému menovému systému a teda hotovostné transakcie by

stále fungovali. Tento krok ECB je hlavne kvôli rýchlo sa rozvíjajúcim novým technológiám a inováciám, ktoré neminú ani menový systém. Je ale otázkou ako by sa tento "veriteľ poslednej inštancie" vysporiadal so situáciou, kedy by musel na podporu ekonomiky zabezpečiť dostatočnú likviditu pre finančný systém a k dispozícii by mal len obmedzené množstvo takejto digitálnej meny. Preto nie je celkom jasné ako ECB plánuje zavedenie takého-

to duálneho systému s dvoma menami, kde na jednej strane bude digitálna blockchainova mena a potom tu budú klasické papierové peniaze. Ďalšie rokovania sú naplánované na 12.10.2020. Ako sme spomínali vyššie, hlavný potenciál takejto meny je v jej bezpečnosti pred kybernetickými útokmi ale tiež

v jednoduchosti a rýchlosti platieb aké prebiehajú s využitím takejto digitálnej meny. Skutočnosť, že jednotlivé centrálné banky by mali obmedzené množstvo takejto meny (vplyvom naviazania meny na tzv. blok, najznámejšia kryptomena Bitcoin má celkovo 21 mil jednotiek) by spôsobilo, že by tieto inšti-

túcie nemohli vykonávať monetárnu politiku v takej miere v akej ju vykonávajú v súčasnosti. To znamená, že počas cyklického prepadu ekonomiky by centrálna banka musela mať dostatočné množstvo rezerv aby trh zaplavila potrebnou likviditou. (mm)

Česká bilancia štátneho rozpočtu

Saldo štátneho rozpočtu dosiahlo v druhom štvrtroku schodok 100,4 mld. českých korún (čo je okolo 3,8 miliardy eur). Celkové príjmy klesli medziročne o 7,17%. Spôsobil to najmä pokles dane z príjmu o 21% na 102,3 mld. Kč a daň z výroby a dovozu o 8,5%. Výpadky na daňoch sú spôsobené už druhým odkladom podania daňových priznaní. Termín, bežne platný je k 1. apríl 2020, kvôli pandémie sa už raz o tri mesiace posunul na júl a podľa poslednej aktualizácie sa daňové priznanie podávali až 18 augusta. Rovnako tak sa až do 31. decembra 2020 odsúva tiež povinnosť podať daňové priznanie a zaplatiť daň z nadobudnutia nehnuteľných vecí. Je teda isté, že tento výpadok rôznych daní v druhom štvrtroku sa prejaví zas opačne nárastom v treťom štvrtroku 2020. a teda vyrovná rozdiel v schodku výberu

dane. Presne opačným smerom sa vyvíjali štátne výdavky, ktoré sa zvýšili medziročne o 14% (najviac vzrástli kapitálové transfery až o 136,5% na 32 mld. Kč). Takýto trend je momentálne typickým pre všetky krajiny nakoľko museli navýšovať svoje náklady v súvislosti s rôznymi sociálnymi balíčkami. Česko doposiaľ na pomoc vyčlenilo okolo 240 miliárd Kč. Spomedzi konkrétnych opatrení môžeme spomenúť skracovania pracovnej doby či pomoc ubytovacím zariadeniam v podobe kompenzácie straty na izbu za vyčlenené obdobie. Najviac financií smerovalo na podporu miezd, dlhodobý kurzarbeit nahradili dočasným programom Antivir, ktorý má pomôcť zamestnanosti a zachrániť pracovné miesta či na pomoc naliatiu likvidity do firiem. Čo sa týka štátneho dlhu, ten sa medziročne zvýšil z 32,6% na tak-

mer 40% hrubého domáceho produktu. V porovnaní so Slovenskom je na tom Česko v rámci verejných financií a riadenia dlhu o niečo lepšie. Slovenský vládny dlh má na konci roka dosiahnuť cez 60% HDP pričom v Česku je to len niečo pod 40%. Len pre porovnanie celosvetovo v minulom roku dosiahol globálny dlh výšku 83% HDP. Na koniec tohto roka sa len odhadovaná hodnota dlhu eurozóny má pohybovať vo výške takmer 100% HDP. A teda aj český aj slovenský dlh sa výrazne pohybuje pod týmto priemerom s tým však, že už my sme približne na povolenej hranici 60%. Ani v jednej krajine však nemôžeme očakávať v budúcom roku návrat na celkové hodnoty ekonomiky z minulého roku. (pd)

Tabuľka: Štátny rozpočet ČR

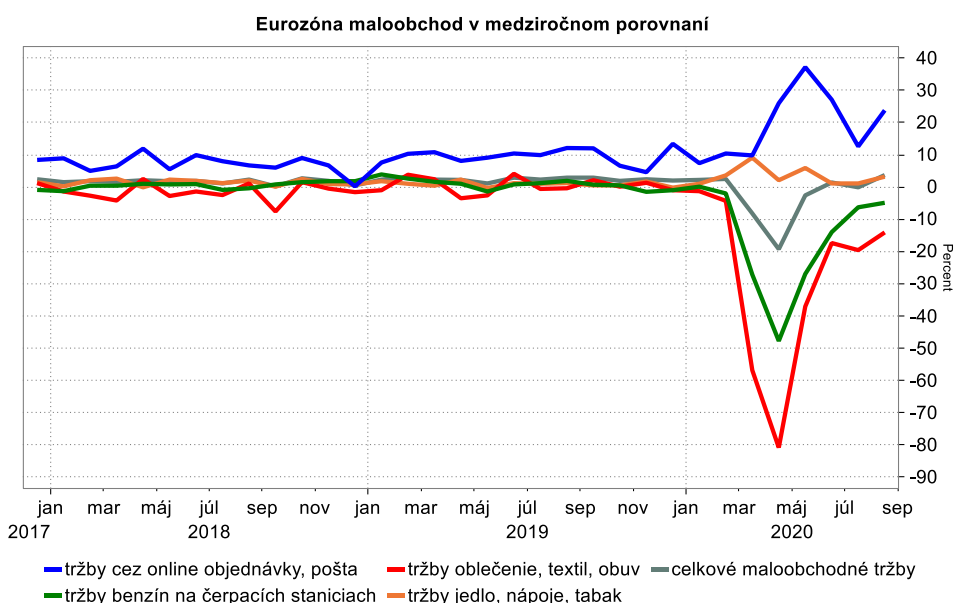
Plnenie štátneho rozpočtu január-august 2020 v mld. Kč	Schválený rozpočet	Skutočnosť	Plnenie %
Príjmy celkom	1 364,82	929,41	67,5
Daňové príjmy celkom	1 202,86	790,52	65,7
Nedaňové a kapitálové príjmy a prijaté transfery	161,96	138,89	79,3
Výdavky celkom	1 864,82	1 159,67	61,8
Bežné výdavky	1 690,39	1 065,28	62,4
Kapitálové výdavky	174,43	94,39	55,3
Saldo hospodárenia	-500,00	-230,26	46,1

Zotavenie maloobchodu EÚ

Augustové hodnoty objemu maloobchodu v rámci Európskej únie aj eurozóny vykazujú po dlhšej dobe výraznejšie zlepšenie. V Európskej únii sa medziročne objem zvýšil o 3,5% a v eurozóne o 3,7%. Len pre načrtnutie toho, kde sa maloobchod nachádzal na začiatku pandémie v aprílových prepadoch 18-19% v oboch zoskupeniach môžeme vidieť pozitívnejšie vyhliadky. Od apríla sa však situácia zlepšovala, no prvýkrát sa dostali nad hodnotu 1% a tak viditeľnejšie prekonal čísla minulého roka. Aké faktory vplývali na takéto zlepšenie? Z konkrétnych položiek najviac vynieva opätovné vysoké medziročné navýšenie objemu objednávok cez internet (online a donáškové služby, nákupy) až o 26%. Ďalej to boli elektrický tovar a nábytok o 6,4%, farmaceutiká o 2%, jedlo, nápoje a tabak o 2,6%. Čo naopak výrazne pokleslo bol objem obchodu s textilom, oblečením a obuvou o 13,2% a predaj pohonných hmôt z čerpacích staníc o 4,8%. Z týchto hodnôt môžeme vidieť, že návrat na čísla minuloročného cestovania sú ešte ďaleko. Rovnako obchod s oblečením a textíliami

trpí tým, že je mnoho ľudí, ktorí stále radšej nakúpia cez internet ako osobne. Mnohé prevádzky sú napríklad stále obmedzené alebo reštrikciami zakázané a taktiež sú také, ktoré pandémiu nezvládli a museli zatvárať úplne. Finančné výsledky zverejnené módnymi značkami, ako je švédske H&M a britský maloobchodný predajca Next, odhalili nesmierne vysoký vplyv pandémie. Okrem toho závislosť európskych maloobchodníkov s odevmi na globálnych dodávateľoch znamenala, že mnoho spoločností muselo zrušiť, obmedziť alebo dokonca rušiť už zadané objednávky. Zotavovanie však celkovo

v krajinách nie je rovnomerne rozdelené a pohybuje sa od nárastu o takmer 12% až po pokles 12%. Táto štatistika nám môže dávať pohľad aj na to, že zlepšovanie výkonu maloobchodu nie je tak úplne celoplošné. Najvyšší pokles zaznamenalo Bulharsko -12,2% a Chorvátsko -6,5%. Tieto dve krajiny sú veľmi obľúbenými miestami pre dovolenkárov, čiže je veľká pravdepodobnosť, že maloobchod u nich tak výrazne klesol práve z dôvodu poklesu turizmu a tým menšieho využívania maloobchodných služieb. Naopak najlepšie sa darilo Belgicku s takmer 13% nárastom a Írsku s 10%.(pd)



MACROBOND

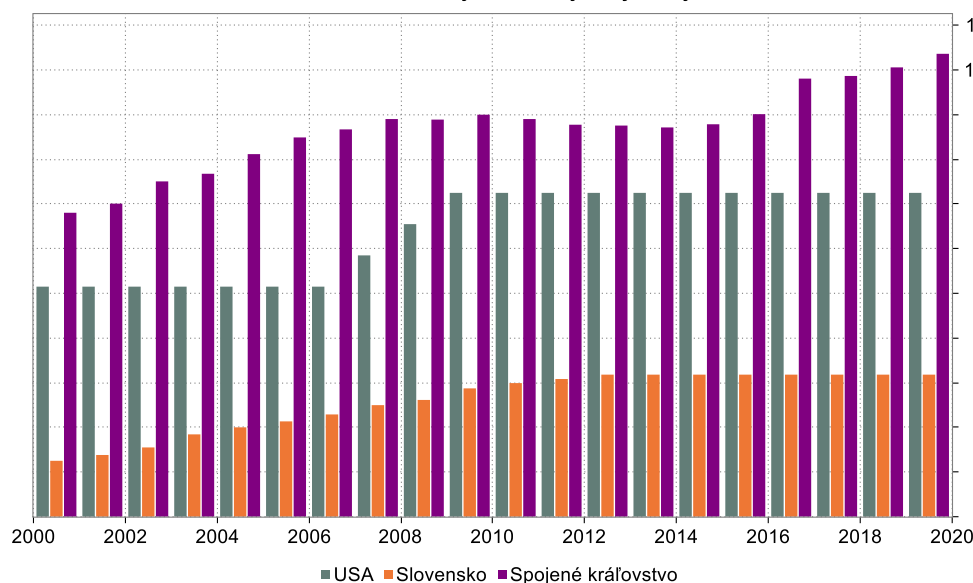
Ženeva predstavila svoju minimálnu mzdu

Švajčiarky systém minimálnych miezd vo všeobecnosti nemá žiadne centrálné riadenie a teda nejaký národný zákon. Ženeva sa tak stala štvrtým z 26 kantónov, ktorá si odhlasovala zavedenie minimálnej mzdy. A dokonca nie len tak hocijaká ale rovno najvyššej na svete. V Ženeve sa minimálna mzda týka len okolo 6% populácie (približne

30 tisíc zamestnancov), ktorá teda po novom bude dostávať hodinovú sadzbu 23 Fr (21 eur). Mesačne sa teda minimálna mzda bude pohybovať na hodnote približne 4200 Fr (3890 eur). Prieskum názoru obyvateľstva ukázal, že podľa nich je nižšia mzda ako 3670 Fr (3400 eur) v Ženevskom kantóne rozsudok chudoby a spôsobuje ťažkú sociálnu

a ekonomickú situáciu. Je tomu tak? Nová minimálna mzda v Ženeve je viac ako trojnásobná v porovnaní s USA, kde je na úrovni 6,15 eur za hodinu a viac ako dvojnásobok najvyššej základnej hodinovej sadzby Spojeného kráľovstva vo výške 9,52 eur. Tieto čísla môžu síce na jednej strane hovoriť o výške minimálnej mzdy, no vždy

Porovnanie hodinovej minimálnej mzdy v krajinách



približne korelovať aj s cenami keďže plus mínus sú v Ženeve o polovicu vyššie. Rovnako aj priemerná čistá mzda je v UK 3400 Fr a v Ženeve 6000 Fr. Pre posledné znázornenie enormne vysokých nákladov na život môžeme spomenúť porovnanie ceny hovädzieho mäsa na Slovensku a v Ženeve. Za jeden kilogram hovädzieho zaplatíme u nás okolo 9 eur zatiaľ čo v Ženeve takmer 41 eur. O tom, či je navyšovanie a zavádzanie minimálnej mzdy správne sa dlhodobo

sa musíme sústrediť najmä na výšku základných nákladov na život a úroveň danej krajiny. Pre porovnanie v Ženeve dá dvojčlenná domácnosť za jednu večeru v reštaurácii priemerne okolo 100 Fr, kilo kuracích plátkov 28 Fr, fľaša vína 13 Fr, prenájom jednoizbového apartmánu 1500 Fr a v centre až 1900 Fr či mesačne výška ceny škôlky pre jedno dieťa 2100 Fr. Celkovo tak priemerné výdavky na jednu osobu bez nájmu vychádzajú na

1500 Fr mesačne. Môžeme teda vidieť, že náklady na život sú v Ženeve piate najvyššie na celom svete, preto je aj dôvod pre tak vysokú minimálnu mzdu. Pre zaujímavosť porovnanie s Londýnom v zmysle keby si chcete ponechať rovnakú životnú úroveň ako v Anglicku budete v Ženeve potrebovať až o takmer 3600 Fr viac. Pokiaľ sme rozoberali výšku minimálnej mzdy v Spojenom kráľovstve ako dvojnásobne nižšiu, môže to

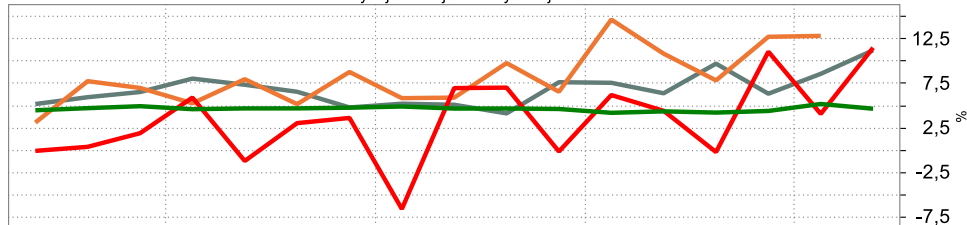
medzi ekonómami vedú boje (Slovensko môže byť toho príkladom), a tak je otázne či sa toto zavedenie vo Švajčiarsku nedostane do rozporu s výškou nezamestnanosti. No aj podľa priložených príkladov môžeme vidieť, že spomínaný kantón má výrazne vyššie priemerné životné náklady ako iné krajiny. Môže to tak 30 tisícom ľuďom o niečo zľahčiť bežný život, no či to tak aj skutočne bude uvidíme v budúcnosti. (pd)

SR s jedným z najvyšších rastov cien bývania

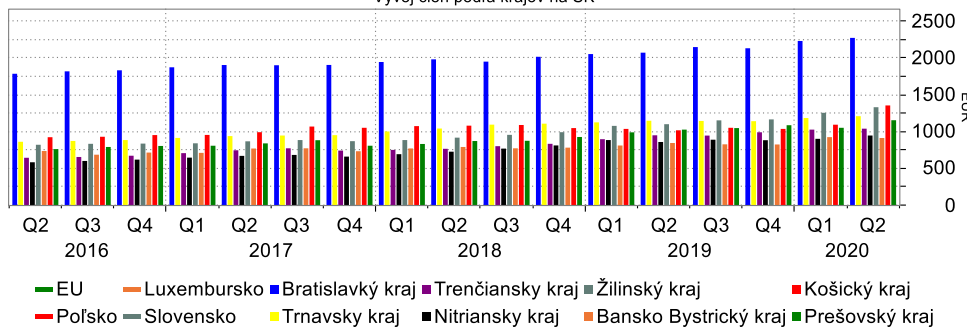
Za druhý kvartál roka 2020 ceny nehnuteľností krajín EU medziročne vzrástli o 5,2% a v Eurozóne o 5%. Najvyšší medziročný rast je stále v Luxembursku (13,3%) nasleduje Poľsko (10,9%) a krajinou s tretím najvyšším rastom je Slovensko (9,7%). Naopak krajiny s najnižším rastom cien nehnuteľností sú Maďarsko (-5,6%) a Cyprus (-2,9%). Ak sa pozrieme na Slovensko, tak hlavne sa zvýšili ceny už existujúcich stavieb (11%) a o niečo menej

Vývoj cien nehnuteľností

Vývoj cien v jednotlivých krajinách EU



Vývoj cien podľa krajov na SK



MACROBOND

sa zvýšili aj ceny novostavieb (7,7%). Stále najvyššia cena nehnuteľností je podľa NBS za 2.Q.2020 v Bratislavskom kraji a to 2 273€ za m² a naopak najnižšia cena je v Banskobystrickom kraji a to 911€ za m². Najvyšší medzioročný rast cien podľa krajov je v Košickom kra-

ji a to medzioročne o 33,27% a najnižší je v Trnavskom kraji (5,41%). Je ale otázkou, že či pri súčasnom jednoduchom prístupe ku lacnému úveru na bývanie budú rásť ceny nehnuteľností aj naďalej. Odhaduje sa rast nezamestnanosti na jeseň tohto roka až na úroveň

8%, čo ovplyvní aj dopyt po novom bývaní, keďže kúpyschopnosť obyvateľstva sa zníži. Je teda veľký predpoklad, že ceny nehnuteľností budú v nasledujúcom období stagnovať. (mm)

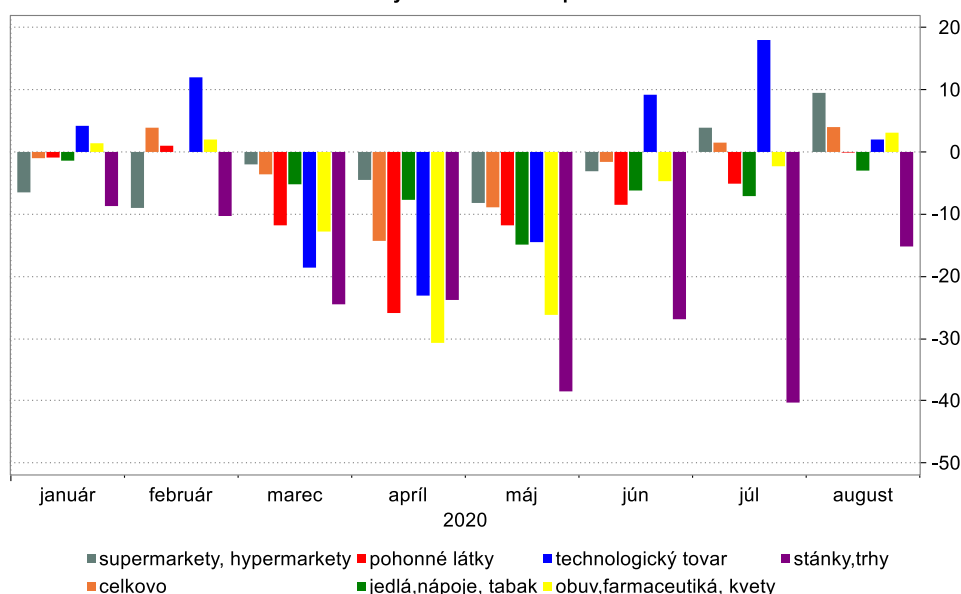
Tržby v maloobchode už dva mesiace rastú

Na Slovensku za august 2020 bolo aktuálne vidieť medzioročný nárast maloobchodných tržieb o 4%. Táto hodnota predstavuje rastúcu tendenciu už druhý mesiac po sebe. Absolútne najviac potiahli augustový rast supermarkety a hypermarkety, ktoré zaznamenali medzioročne rast 7,5%. Ďalšími zložkami podporujúcimi rast maloobchodu boli tržby v technologickom sektore s nárastom 2% či predajne s odevmi, obuvou, farmaceutiká, kvetmi, a iné o 3,5%. Čo naopak zaznamenalo pokles boli tržby potravín, tabakových výrobkov a nápojov o 3% a len s veľmi minimálnym prepadom 0,1% bol maloobchod s pohonnými látkami. Absolútne najväčší prepád spomedzi augustového merania zaznamenali tržby

mimo predajní ako sú stánky a trhy až o viac ako 15%. Tento trend môže byť vysvetlený letnými obmedzeniami kvôli pandémie a taktiež obavy, ktoré usporiadateľom rôznych jarmokov, letných trhov alebo vinobraní bránilo takéto podujatia zorganizovať. Veľmi pravdepodobne tak podobný vývoj uvidíme aj v decembri nakoľko je veľmi pravdepodobné, že vianočné trhy sa v slovenských mestách nebudú usporadúvať. Opomenúť nesmieme ani pre Slovensko dôležité automobilové odvetvie, kde môžeme vidieť pokles tržieb o 13,8%. Slovenský letný turizmus rovnako nestihol potiahnuť tržby za ubytovanie, ktoré momentálne medzioročne zaostávajú o 17%. Cestovný ruch je jedným z najviac zasiahnutým už od

marca tohto roku, najnovšie reštrikcie a mimoriadne vysoký nárast prípadov neprispievajú k jeho zlepšeniu. Zimné mesiace môžu priniesť do slovenských hôr mnoho turistov a lyžiarov, ktorí by mohli takúto vysokú stratu aspoň trochu zjemniť. Na druhej strane však aj napriek pandémie bolo z niektorých lyžiarskych stredísk ohlásené zvyšovanie cien skipasov. Napríklad Donovaly plánujú oproti minulému roku navýšiť ceny o 5%, pričom rovnaký trend očakáva aj Bachledová. Nárast cien skipasov je tradičný už takmer každým rokom, no či dovolenkárov túto zimu prilákajú počas pandémie aj na narastajúce ceny je otázne. Taktiež je veľmi pravdepodobné, že študenti základných, stredných a vysokých škôl či už domácich alebo zahraničných bude značne menej, a tak klesnú tržby za ubytovanie pre tých poskytovateľov, ktorí otvárali svoje zariadenia pre lyžiarske školské zájazdy. Tiež pokiaľ budú zatvorené hranice veľa zahraničných lyžiarov nemožno očakávať. Pri súčasnej situácii však nie je nič isté, zatiaľ môžeme aspoň pozitívne zhodnotiť celkový augustový vývoj, ktorému sa medzioročne podarilo dostať na rastúcu krivku. (pd)

Maloobchodné tržby v medzioročnom porovnaní Slovensko



MACROBOND

Počas 2. vlny je nižší počet žiadateľov o odklad splátok

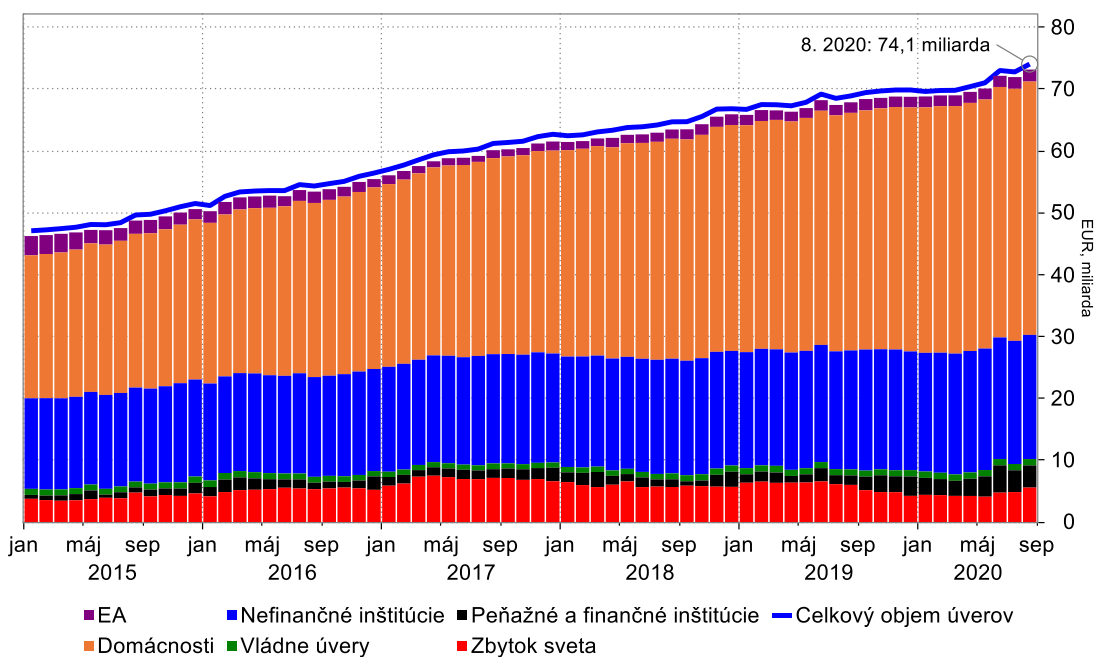
Počas prvej vlny pandémie mnoho domácností stratili časť ich príjmov vplyvom straty zamestnania alebo zrušenia odmien za prácu. Tieto domácnosti teda neboli schopné platiť mesačné splátky a tak požiadali o ich odklad. Celkovo zo 736tis. zadlžených domácností požiadalo v prvej vlne o odklad splátok 40tis domácností

čo je 5,4%. NBS ďalej zistila, že domácnosti, ktoré požiadali o odklad prišli počas prvých mesiacov krízy v priemere o 630€ a domácnosti bez odkladu splátok v priemere o 330€. Pozitívom ale je, že počas prvej vlny pandémie až 70% domácnostiam, ktoré požiadali o odklad splátok sa znížil ich príjem no počas druhej vlny je to len niečo viac ako 25%. Treba ale podotknúť, že väčšina z tých ľudí, ktorí požiadali

li o odklad splátok boli tzv. "rizikovní klienti" a teda ich DSTI (schopnosti spotrebiteľa splácať úver) boli vysoko nad priemer. Ďalším zistením NBS je aj relatívne nízke percento ľudí, ktorí očakávajú neschopnosť splácania úverov v budúcom roku a to 12%. 14% z ľudí, ktorí požiadali o odklad splátok očakáva zhoršenú finančnú situáciu v roku 2020 ale budú schopní splácať svoje záväzky. Za mesiac august NBS eviduje cel-

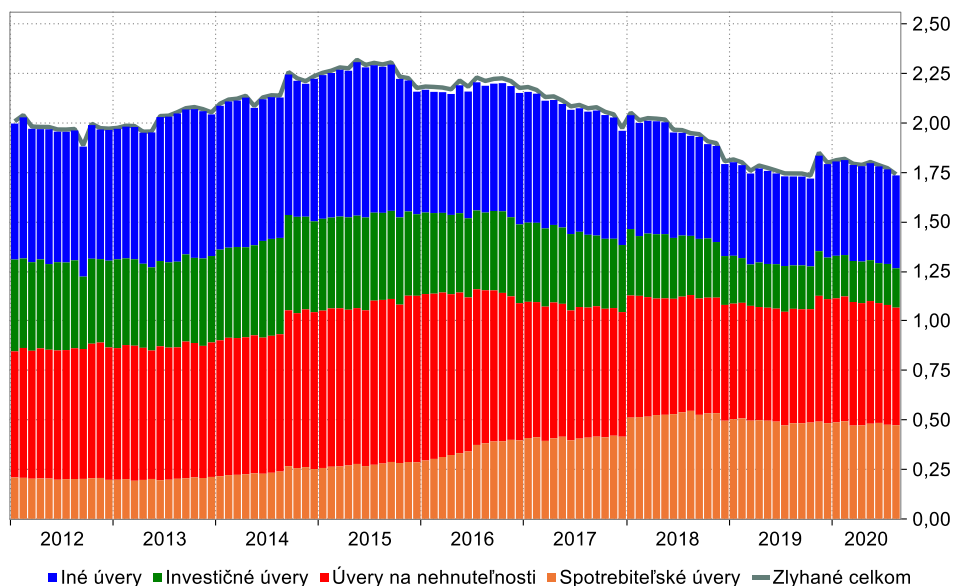
kovo objem 1 741,6 milióna EUR zlyhaných úverov, čo predstavuje najnižší objem od začiatku roka. Optimistické výsledky počas druhej vlny pandémie sú spôsobené najmä vplyvom cielenejších opatrení vlády na spomalenie šírenia nákazy, ale aj väčší dôraz na opatrenia, ktoré nepoškodia slovenské hospodárstvo. Veritelia sú stále v neistej situácii, keďže je tu menšia časť ľudí, ktorí už teraz predpokladajú neschopnosť splácať ich záväzky v budúcom roku a teda hrozí, že budú musieť oddialiť splátky úverov čo zhorší výsledky hospodárenia týchto veriteľov, ktorí očakávali opätovné pokračovanie splácania úverov už v budúcom roku. (mm)

Vývoj úverov na Slovensku



MACROBOND

Zlyhané úvery SR



MACROBOND

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

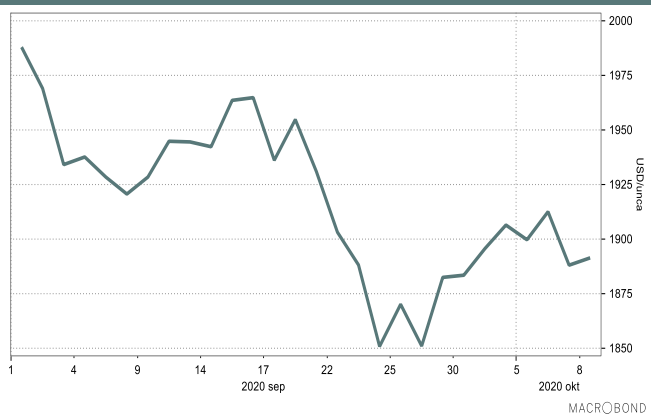
EUR/USD



EUR/CZK



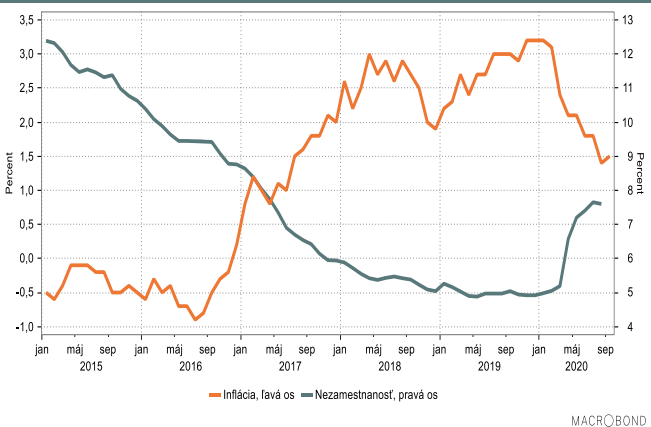
ZLATO



ROPA



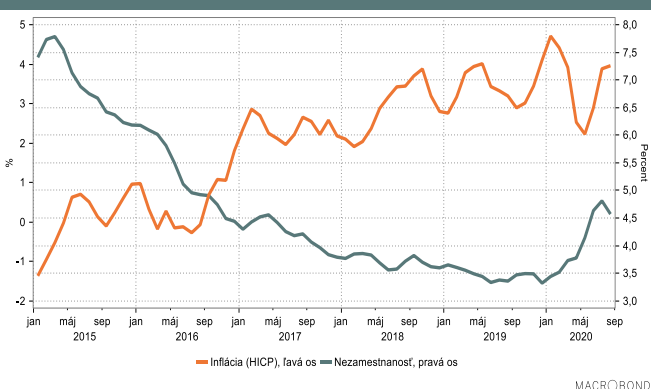
SLOVENSKO



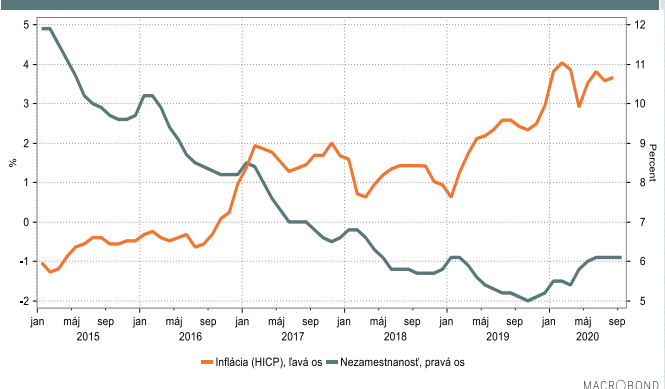
ČESKÁ REPUBLIKA



MAĎARSKO



POLSKO



SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Walmart plánuje predať väčšinové vlastníctvo v spoločnosti Asda Group Ltd., svojej dcérskej spoločnosti s potravinami v Spojenom kráľovstve, zakladateľom spoločnosti EG Group bratom Issa a britskej spoločnosti TDR Capital v hodnote 8,8 miliardy dolárov. So 146 000 zamestnancami má Asda maloobchodnú sieť zahŕňajúcu 584 obchodov s potravinami, 18 voľne stojacich čerpacích staníc a 33 obchodov Asda Living, ako aj webové stránky elektronického obchodu. Walmart získal Asdu v roku 1999 za 10,8 miliárd dolárov.
- Spoločnosť Vodafone podľa správ oslovila spoločnosť MásMóvil, aby prediskutovala kúpu španielskeho telekomunikačného podniku. To by Vodafone postavilo na popredné miesto v španielskej telefónii - zasiahlo by to francúzsky Orange a Vodafone by sa stal hlavnou alternatívou k spoločnosti Telefónica. Podľa správy možno obchod oceniť na 6 miliárd EUR vrátane dlhu.
- Spoločnosť Caterpillar podpísala dohodu o kúpe divízie Oil & Gas divízie Weir Group PLC, globálneho strojárskeho podniku so sídlom v Škótsku. Spoločnosť Weir Oil & Gas vyrába kompletný rad čerpadiel, prietokového železa, spotrebných dielov. Kúpna cena vo výške 405 mil. USD. Transakcia zahŕňa viac ako 40 výrobných a servisných miest spoločnosti Weir Oil & Gas a cca. 2 000 zamestnancov.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT, a môže byť reprodukován a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Analytici:**Jozef Prozbík**

prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin

nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf

bruchanik@bencont.sk

Junior analytici:

Vražda Ján

Đurišková Petra

Majerčák Marco

Vajnorská 100/A

831 04 Bratislava

www.bencont.sk



BENCONT INVESTMENTS



BENCONT GROUP



BENCONT DEVELOPMENT